

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISZ LAJOS.
 Társzerkesztő
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petisors ára 16 fillér.
 Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

A jogi oktatás reformja.

Nem csak a szakférjakat és a jogi pályának tanuló ifjúságát, hanem a nagy közönséget is érdekelheti az a mozgalom, mely jogi oktatásunknak a reformját célozza.

Az erre vonatkozó vélemények és javaslatok között legnagyobb súlylyal bír dr. Balogh Jenő vallás- és közoktatásügyi államtitkárnak a jogi oktatás részleges reformja tárgyában tartott szakértekezleten körvonalozott véleménye. Kétséget nem szenved ugyanis, hogy a részben *rendeleti úton* rövid időn belül megvalósítandó reform az államtitkár felfogása szerint fog keresztül vitetni, hiszen az az ő műve lesz, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy más szakférjak javaslatai is egy bizonyos határig figyelembe vétessenek.

A jogi oktatás nálunk két gyökeres hibában szenved s ezeknek kisebb-nagyobb mérvű megszüntetésétől függ a tervezett reform sikere.

Az egyik az, hogy a hallgatók nagy többsége, 60-70 százaléka a tételes jogi tárgyakból nem tud annyit, a mennyit a gyakorlati életben hivatalának a munkaköre tőle megkövetel. Közigazgatási tisztviselők és egyes minisztériumok hivatalnokai, a kik a kihágási büntető bíraskodás,

gyámügyi igazgatás terén ítélkezésre és a jogszabályok alkalmazására vannak hivatva, egyáltalában nem tesznek tanúságot jogi tanulmányukról, sőt legtöbbször csak névleg hallgatnak magánjogot és büntetőjogot, de azokból vizsgálatot soha sem tesznek.

De az ügyvédjelöltek és joggyakorlók nagy többsége is, a mint azt az ügyvédek és bírák mindúntalan felpanaszolják, a tételes jogi tárgyak tekintetében a mindennap szükséges tudásnak nagyon hiányos mértékével rendelkeznek.

A másik hiba, a mely már nem csak oktatásügyi, hanem társadalmi baj is, a tehetségtelen, sem anyagi, sem szellemi erővel nem bíró ifjaknak a jogi pályára való tódulása, a kik csak azért választják ezt a pályát, mert azon nem kell állandóan dolgozni, mint például a műegyetemen, vagy az orvosi karon és nem szükséges az előadásokat látogatni. Ezek azután valamely irodában, vagy a minisztériumokban dolgoznak, az egyetemi kurzus befejezése után pedig a gyakorlati élet terén csak a szellemi proletariátust szaporítják.

Az első bajon, a tételes jogi tárgyak ismeretének hiányos voltán a kormány úgy szándékozik segíteni, hogy a jogi tanulmányok tartama alatt a VI. félév végére beilleszt egy *jogi vizsgát*, melynek

hároms rendeltetése lenne. Először emelni a jogi oktatásnak és ezzel együtt nem csak a közigazgatási, hanem különösen a bírói kar előképzésének is az intenzivitását. Másodsor előmozdítani a hallgatók leckalátogatási szorgalmát, hogy azok az alapvizsgák után is szorgalmasan látogassák az egyetemet. Harmadszor megszüntetni a budapesti egyetem jogi karának zsúfoltságát. A vizsga következtében ugyanis sok száz hallgató az egyetem helyett az akadémiákba iratkoznék be.

A jogi vizsga (illetőleg 3-ik alapvizsga) az anyagi és alaki büntetőjogot és a polgári törvénykezési jogot ölelné fel.

A másik bajnak, a jogi kar elárasztásának a hivatás nélküli ifjak részéről, orvoslását a kormány úgy véli keresztül vihetőnek, hogy egyfelől szaporíttassanak azok az ösztöndíjak és alapítványok, a melyek lehetővé teszik, hogy a vagyontalan, de tehetséges ifjak egyetemi tanulmányaik tartama alatt kizárólag tanulói kötelességeiknek élhessenek; másrésztől a hivatlan, sem tehetséggel meg nem áldott, sem nem szorgalmas ifjak nagy csoportja tereltesse más, különösen közigazdasági pályákra, a melyeken a nemzetnek és az országnak jobb szolgálatokat tehetnek, mintha készületlenül mennének a jogi pályák valamelyikére.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

A csobánci asszonyok.

Történet II. Rákóczi Ferenc korából.

Anno 1707., ugy tél vége felé történt ez a história.

Csobánc erőssége nem messze a Balaton tavától, egy magánosan álló, meredek hegyen épült kis lovagvár volt akkor. A balatonvidéki kuruc nemesség a féltettebb kincseit hordta oda össze. A magyar embernek pedig mi más volna féltettebb kincse, mint a — felesége.

Amint Rabutin császári hadvezér seregével elhaladt a vár alatt, egy tarackot eresztett rájuk az őrség: Adj' Isten jó napot! Hozott Isten sógor! Vagy talán kergettek?

Rabutin ahogy föltekintett a kis sasfészekre, nyomban elhatározta, hogy meg fogja tudni: mit árulnak benne. Hallotta, hogy ott vannak a „kurucok kincsei”.

— Kincs?!.. Na hiszen nekünk éppen az kell. A katonáim már ugy is régen kaptak zsoldot. Herr von general Kreuz! Nézze meg csak ott a hegytetőn azt a hangyafészket! Hozzák le nekem mindenestül! Hozzák el Tapalcára, ott várom önöket.

Erre Kreuz tábornok kiválogatott a hadsereg színejavából ezer embert. Különösen sok tiszt ajánkozott a kalandra. Az ostromot megelőzőleg néhány embert kihívtak a „fészek”-ből, akiktől fölkerék az erősséget.

— Ha pedig szép szerével át nem adják, tüzzel-vassal fogjuk azt bevenni. Ámbár rémitően sajnálnók, ha keresztény vért kellene ontanunk.

— Jó-jó! — felelt az egyik kuruc, — hanem előbb megbeszéljük a dolgot a feleségemmel, meg a többi százkilencvenkilenc asszonnyal. Mert hát tudják kegyelmeitek: okos ember nem tesz semmit a felesége tudta nélkül.

— Wász? wász? Mi az? Asszonyok vannak a várban? És megcsillant a tábornok szeme. No já-já! Hát csak menjenek, jelentsenek be bennünket!

A hírvivők bementek a várba. Tiszturamék pedig elkezdtek dörgölni elégtelen a tenyereiket. Feszengtek, mozogtak, igazították magukon az egyenruhát. Simitgatta a haját is, akinek volt. Még a zsebtükrök is vándoroltak kézzől-kézre.

— Szapperlót! Hiszen ez nagyszerű! Ez pompás!

Ámde a várban kétszáz asszonyi hang tiltakozott a feladás ellen.

— Nem kell átadni a várat. Védellezzük

utolsó csepp vérünkig. Ha átadnók, női erényünk, hitvesi hűségünk is oda lenne; pedig inkább száz halál, mint egy német ölelése.

— Inkább száz halál, mint egy német ölelése.

Ez volt a haditanács határozata.

E határozatát aztán megküldték a németnek egy ágyugolyó képében. Erre a németek három oldalról támadták meg a várat.

Amikor az ellenség a fősíkra ért, a várbeliek egyszerre tüzeltek a tömött sorokra. És hullott a német, mint ősszel a légy. Az asszonyok egy része aztán rakta a tüzet, forralta a vizet és a szurkot; másrésze pedig a puskások fegyvereit töltötte.

A németek a sűrű lövések ellenére is törtettek a vár bástyái felé és létrákat a falaknak vetettek. Hanem mikor a németek ellepték a létrákat, mindjárt ott termett néhány foghatós kuruc menyecske és leborították őket létrástul és ki kövekkel zuzta, ki meg forró vízzel fűrésztette őket.

— Ugy, édes sógor! Jó éjszakát sógor! Hogy izlik a szép asszony csókja, sógor?! — így gúnyolták őket.

Kreuz tábornok e közben belövette a vár kapuját s kivont karddal hajtotta katonáit a kapu-

Magától értetődik, hogy a kormány a tervezett reformoknak csak egy részét valósíthatja meg *rendeleti úton*, de ezzel annál jobban sietni fog, úgy hogy a jövő tanévben a jogi vizsga már minden valószínűség szerint be lesz állítva a jogi oktatás tanrendjébe.

A kötelező jogi doktorátusnak, mint az ügyvédi vizsga előfeltételének eltörlését és a jogakadémiáknak, vagy azok közül egyeseknek a megszüntetését a kormány nem tervezi.

A nyitrai választás. *Dióssy Imre* a nyitrai választókerület munkapárti jelöltje múlt vasárnap, f. hó 22-én tartotta meg programbeszédét Nyitrán.

A jelölt, a kit még csak közepes szónoknak sem lehet tartani, a többi közt kijelentette, hogy egyéni hajlamai éppenséggel nem vonzzák őt a politikai pályára, de annyira meg van győződve a jelenlegi kormányrendszer üdvös voltáról, hogy annak támogatását hazafiúi kötelességének tartja, ha arra neki a közbizalom módot és alkalmat nyújt.

A kik közelebről ismerik a jelöltet, mondják, hogy egyenes lelkű úri ember, a ki fondorlatot és csalárdságot nem ismer, és aki úgy beszél, mint a hogyan érez. Ha ez igaz, akkor elhisszük a jelöltnek, hogy ő valóban hazafiúi kötelességet vél teljesíteni, midőn a jelenlegi kormánypolitikának a támogatására vállalkozik.

Kiérzhető azonban a jelölt szavaiból az is, hogy őt a temperamentuma és egész egyénisége egy olyan csendes embernek predestinálja, a ki a kormánypartban sok vizet zavarni nem fog. Az a korrekt tisztesség, melyet *Dióssy Imre* jellemvonásának mondanak, különben is alkalmatlanná teszi őt arra, hogy a jelenlegi többség soraiban érvényesüljön. Hiszen látjuk, hogy a kormánypartnak azon tagjai, a kiknek egyéni integritásához gáncs és kifogás nem férközhetik, nagyon is hátrébe vannak szorítva, ellenben előre törtetnek azok, a kik az igaz férfiút jellemző szerénységet szívesen felcserélik kétes értékű bátorsággal, és a kik az érvényesülés módjaiban és eszközeiben nem igen szoktak változtatásokat tenni.

Ha a politikai helyzetnek ez a tapasztalata nem éktelenkednek a többségi párt homlokán, mint jellegzetes tulajdonság, akkor örülni lehetne annak, hogy szaporodik abban a pártban a

Dióssyhoz hasonló jellemek száma. Így azonban a nyitrai kerület leendő képviselője is csak egyike lesz azoknak a jobb sorsra érdemes férfiaknak, a kik az uralkodó politikai irányra nem képesek rányomni az ő közéleti felfogásuknak és jellemüknek pecsétjét.

Ha már a nyitrai választásról beszélünk, helyénvalónak tartjuk több fővárosi és helybeli lap híresztelésével szemben felemlíteni, hogy a kerület *néppártja* a jelen választás alatt egy percig sem foglalkozott azzal a gondolattal, hogy jelöltet állít. A ki ismeri a kerület viszonyait, az jól tudja, hogy itt Nyitra város dönt, melynek választóközönsége $\frac{1}{10}$ -ed részben köteles kormánypartit szavazó. Győzelemre itt tehát az ellenzék nem számíthat. Most már csak egy pártpolitikai mozgalom céljából a választási kampány fáradaimái és zaklatásainak kitenni a pártvezetőséget és a pártot, e mellett még *télviz idején*, olyan vállalkozás lenne, melyhez komoly emberek nem érezhetnek magukban kedvet.

Ujdonságok.

Kinevezések. A cs. és kir. közös legfőbb számszék elnöke kinevezte *Cserenyey Jenő* cs. és kir. számt. nécsosi segédt. számtanácsossá és *Rébay Kálmán* cs. és kir. fogalmazó gyakornokot cs. és kir. számtanácsosi segéddé.

A pénzügyminiszter *Goldmann Sándor* nagyszombati illetőségű kir. adóhivatali gyakornokot galgóczi kir. adótitkárrá nevezte ki.

Az igazságügyminiszter *Hencz Antal* nagytapolcsányi, *Cservenák József* érsekújvári, *Kirchner Antal* nagytapolcsányi, *Sztrniszko József* érsekújvári, *Arleth József* illavai járásbírói, *Fogarassy József*, *Drahos István* trencsényi kir. törvényszéki írnokokat eddigi alkalmazásuk helyén iródatisztekké kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lázár Lajos* galgóczi polgári isk. igazgató tanítót, *Dudás József* galgóczi, *Halász Albert* zayugróczyi polg. isk. tanítókat a IX. fizetési osztályba nevezte ki.

Az igazságügyminiszter *Hrehuss Mátyás* trencsényi törvényszéki díjnokot a trencsényi törvényszékhez és *Závodszy Elemér* újbányai járásbírói díjnokot a puhói járásbíróshoz irnokokká kinevezte.

Athelyezés *Ungváry József* M. Á. V. hivatalnok Nagyszombatból Nagysurányba helyeztetett át árukiadási pénztárnoknak.

Horváth János trencsényi m. á. árupezénztárnokot állomástönöki minőségben és *Malinka Ferenc* löcbresztoványi m. á. hivatalnokot kölcsönösen áthelyezték.

Hymen. *Katona Ferenc* aranyosmaróthi elemi iskolai tanító f. hó 19-én vezette oltárhoz Vágsellyén *Bory Margit* kisasszonyt, a nagyszom-

bati m. kir. posta és távirada hivatalnál alkalmazott kezelőnőt.

Bardaszky Sándor f. hó 31-én vezeti oltárhoz Nyitrán *Czinczik Marianna* kisasszonyt, *Czinczik György* nyitránovági tanító bájós leányát.

A nyitrai Keresztény Nőegylet bálja. E hét folyamán küldettek szét a meghívók a nyitrai Keresztény Nőegylet február 4-iki báljához. A meghívó lapunk farsangi rovatában olvasható. Amint az a Nőegylet nevezetes évfordulójára való tekintettel előrelátható volt, a bál iránt város és megyeszerte általános érdeklődés nyilvánul. Nem érdektelen itt megemlítenünk, hogy a zenét a bálünnepelethez a jelenleg városunkban tartózkodó bosnyák katonai zenekar és egy 15 tagú cigányzenekar fogja szolgáltatni. Az ügyes rendezés fényt méltóképp fogja kiegészíteni a finom és izléses kivitelű táncrend is, melyet egyik legelőkelőbb fővárosi cégünk állít elő. Az a körülmény, hogy ezúttal a város fiatal katonai tisztikara is teljes számban kiveszi részét a rendezésből, kellő garanciát nyújt arra nézve, hogy ez a bál soká kellemes emléke maradjon bájos közönségünknek.

Egyházmegyei ügyész. A biboros hercegprímás dr. *Persay Ferenc* basvármegyei tiszti főügyészt az esztergomi egyházmegye basvármegyei területére egyházmegyei ügyésszé nevezte ki.

Ajtics-Horváth Dezső balesete. Vágvecse és Vágsellye között a kompözlekedésnél csaknem napról-napra kisebb-nagyobb baj történik. Így folyó évi január 20-án *Ajtics-Horváth Dezső* országgyűlési képviselő kocsiján Vágsellyéről Vágvecsére ment s természetesen, hogy különösen a jégzajlási időben veszéllyel járó kompözlekedésnél át kellett esnie. Amint a kocsi a kompra ért, a lovak valamitől megijedtek, a kocsit felrerántották, minek következtében a kocsi felborult s a vízbe esett. A kocsiban ülő *Ajtics-Horváth Dezső* a veszélyt gyorsan felismerve a kocsi felborulását megelőzőleg a vízbe ugrott s szerencsésen a partra kijött. A kocsi megrongálódott s a rajta lévő ruhadarabokat úgy kellett kifogdosni a Vág vizéből.

E vidék lakossága nyomasztóan érzi ezen átkelés nehezkes s veszélyes voltát, s várva-várja azt az időt, amikor az emberemlékezet óta sürgősnek kimondott, de mindig elodázott hidépítés megkezdődik. Reméljük, hogy ez a tarthatatlan állapot utolsó napjait éli.

Adományok. A nyitrai keresztény szociális telepen létesítendő lourdesi kápolnára adakoztak: *Mihálik József* 20, *Mihálik Júlia* 5, *Anyistyik Bela* 10, *Cserenyey Irma* 4, *Fülöpp László* 5 kor. Hozzáadva a Ny. Szemle január 22-iki számában kimutatott 574 koronához, lesz 618 korona. Hálás köszönettel nyugtázza *Kotterszky Alajos*.

nak és létráknak. A bentlívő fegyveresek a kapu boltozata alatt rettenthetetlenül verték vissza a benyomulókat, a falakon szakadatlanul férfias bátorsággal dolgoztak az asszonyok.

— Inkább száz halál, mint egy német ölelése.

Ezzel verték fel a csüggédöket.

Kreuz tombolt dühében, hogy nem mehetett semmire. Kiabált, fenyegetőzött, hogy ha bejut, a várbelieket mint elevenen sütteti meg és karóba huzatja.

Az asszonyok erre még elkeseredettebben fogtak a védelemhez. Sirva, sikoltozva, lobogó hajjal futottak egymás segítségére.

— Hol vagy magyarok Istene! Jézus! Jézus! Segíts, segíts!

Már-már sikerül a várbajutás a németnek.

És a várban elfogyott a lőpor.

A legkétségbeesettebb pillanatban azonban a dühösen ordító tábornokot egy golyó homlokán találta. Rögton ott rogyott össze.

Egyetlen egy német hatolhatott föl a vár falára. De ő se udvarolhatott a menyecskéknek, az asszonyok a mélységbe taszították.

Vezérük eleste láttára a németeket rémület szállta meg, rendetlen futással menekültek le a hegyről.

A diadal híret a csobánci amazonokból alakult küldöttség vitte meg Nagyszombat tájára Rákócziának.

A hagyomány szerint, midőn Rákóczi fogadta őket, megkerdezte, micsoda kitüntetés, jutalmat kívánnak vitézségükért? Ha csak hatalmában áll — ugymond — teljesíti azt.

Előállt erre az amazonok vezére és legszelbhe:

— Nagyságos fejedelem! Mindegyik vitézem számára két csókot kérek: egyet a homlokukra, egyet pedig oda, ahova Nagyságodnak tetszik...

Hogy lett, mint lett? — a többiről hallgat a krónika. Természetes is, mert ezt a csattanós véget csak úgy kigondolta — a romantika.

Novák Mihály.

II. Rákóczi Ferenc — Zoboron.

A „Századok“ című történelmi folyóirat minap megjelent számában olvassuk a következőket: Dr. *Márki Sándor* Rákóczi Ferenc életrajzában megemlíti, hogy Rákóczi Ferenc a kamaldoliak zoborhegyi remetességét egyizben meglátogatta, amikor két remete eltartására és ugyanannyi remetelak állítására ezer forintot ajándékozott.

Rákóczi ajándékának értéke kitűnik a zobor-

hegyi kamaldoliak számadási könyvéből, melynek címe ez: „*Codex rationarius accepti eremi Zoboricensis prope Nitriam sub adm. rev. patre superiore Don Joanne Chrisostomo. Anno domini 1704—1712*“, amely az egyetemi könyvtárnak kéziratai között őriztetik. Ennek a 2. lapján, tehát az 1704. vagy 1705. évből, a következő bejegyzések találhatók: „*A principe Rakozii et comite Bersini pro fabricis et evectione terrae suarum cellarum fl 1000*“. „*Item: A sermo principe Rakozii pro fonte faciendo fl 1000*“.

E bejegyzésből megtudjuk, hogy a fejedelem Beresényivel együtt két remete cellát építtetett, melyekért együttesen ezer forintot tettek le. Ezenkívül a fejedelem a vízmű számára meg külön is adott ezer forintot.

A vízműnek létesítésére elegendő vizet nyújtott a hegy magaslatáról gyorsan csörgedező forrásvíz. Ennek ügyes felhasználását a szemtanúk remekműnek mondják. A kamaldoli rendnek története, melyet irt Pat(er) D(on) Basilius. Címe: *Diarium oder Camaldolensiches Tag-Buch*. Wien, 1754. Ebben a vízmű így van ismertetve:

„A szent hely és annak szerzetes lakosai nemcsak kárt nem szenvedtek (t. i. a Rákóczi-féle 1704. és 1705. évi hadjárat idejében); kivéve némely csekélységet, melyet a katonák okoztak;

Primiciák. A nyitrai nagyobb papnevelő-intézetnek f. hó 2-án áldozópapokká felszentelendő növendékei közül f. hó 4-én tartják primiciájukat. *Marszina* Alajos a nagyobb papnevelő-intézet kápolnájában. *Gyurcsán* Demeter prépost-kanonok manuduktorsága mellett; *Martiss* Zsigmond az irgalmas nővérek templomában fél 8 órakor, manuduktora *lesz Kutaszer* István apátkanonok. — Február 5-én: *Ribárik* Ferenc Ribényben, manuduktora *Kardoss* József karásznói plebános; *Szlugeny* Sebestyén Belpatakan, manuduktora *Oravszky* Rezső dréтомai esp-plebános; *Zlámal* István Szakolcán, manuduktora dr. *Okányik* Lajos szakolcai dekanplebános.

Helyettesítés. A *Milo* Elek trencsényi árvaszéki tb. főjegyző, árvaszéki ülnök nyugdíjaztatásával megüresedett trencsényi árvaszéki ülnöki állás teendőinek ellátásával a vármegye főispánja *Szűsz* Jenő dr. tb. árvaszéki ülnököt bízta meg.

A műemlékek országos bizottságát a vallás- és közoktatásügyi miniszter újalakította s a bizottság elnökévé pusztakéri báró *Forster* Gyula főrendiházi tagot, korosi nagybirtokost nevezte ki. Az újonnan kinevezett levelező tagok között *Jeszzenszky* Alajos prelátnak, püspöki helynök, jeles archeologus nevével is találkozunk. Egy kellemetlen hiba is becsúszott a levelező tagok névsorába, a mennyiben a névsorban *Gond* Ignác stomfai esperes-plebános neve is előfordul, a ki már körülbelül fél év előtt meghalt.

Farsang. A nyitrai és vidéki szegénysegélyező keresztény nőegyesület fenállásának 25 ik évfordulója alkalmából alsóköröskényi *Thuróczy* Vilmosné szül. zékelyi *Tóth* Zsuzsanna, csillagkeresztes hölgy, mint az egyesület elnökének védnöksége alatt Nyitrán, 1911. évi február hó 4-én a nyitrai vármegyei székház összes termeiben bált rendez. Családjegy (3 személy) 15 kor. Személyjegy 6 kor. Karzatjegy ára az első 2 sorban 6 kor., a többi sorban 4 kor. — A bál tiszta fejlődelmét az egylet alapjának gyarapítására fordítják, a miért is felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség. A bál kezdete este 9 órakor. Jegyek *Huszár* István nyitrai könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. Rendezőség: Elnökök: *Craus* István, *Hennel* Emil, Dr. *Gyürky* Geyza, *Berzeviczy* Emil. Háznagy: *Czocher* Kálmán. Titkárok: *Benesch* János, *Höllrigl* József. Jégzők: *Gyürky* Ákos, *Kulina* József. Pénztáros: *Nirnsee* Lajos. Ellenőr: ifj. *Gyürky* Geyza. Cigánybíró: dr. *Sztudinka* Béla. Rendezők: *Arnold* Géza, *Arnold* Aladár, *Arthold* Géza, *Árpássy* Aladár, *Bárány* Pál, *Bárdos* József, *Bartha* László, *Báthy* Gyula, dr. *Bauer* Sándor, *Belosics* Károly, *Boross* Elemér, *Borza* Béla, *Bosnyák* József, *Bódy* Aladár, *Csoma* Gyula, dr. *Csernyánszky* Alfréd, *Craus* Kázmér, dr. *Demjén* Jenő, *Dériaki* János, *Dobránszky* Ede, dr. *Elek* Endre, dr. *Fabuss* Béla, *Falussy* Árpád, *Fehérváry* Géza, *Fratriits* József, dr. *Füzi* Jakab, dr. *Gyórbíró* Gábor, *Hammel*

hanem oly előnyökben részesültek, minőket bekés időben sem lehetett remélni. Itt van, a még manap (1754.) szemünk előtt levő szökőkút vagy vízmű, mely egész Magyarországon hírneves, valamint egyik-másik remetecella, tanuskodva ama bőkezűségről, melylyel az ellenségnek magasrangu személyei és tisztjei alapítottak és építettek.

A Rákóczi és Bercsenyi bőkezűségéből épült remetelakok és a készült vízmű látható az említett Diariumnak egyik képén, melynek háttéré középet a vízmű foglalja el.

Rákóczi és Bercsenyi ajándéka talán némiképp *Don* *Chrisostom* perjelnek serkentésére is történhetett, azért fordítsuk figyelmünket az érdemes férfiúra. Ki lappanghat e szerzetesi név alatt? Megmondja ezt a Diariumban foglalt életrajza. *Chrisostom* az *Urményi* régi magyar nemes családnak ivadéka. 1673-ban, szept. 14-én született a nyitrai vármegyei *Urményben*. A kereszttségben a *György* nevet kapta. Megnyerő modora miatt őt mindenki becsülte, melylyel még az ellenségnek szívét is jótékonságra tudta bírni, amint életrajza megjegyzi róla, ő eszközölte ki a római szentszéknek a zaborhegyi zárdának az engedélyt magyarországi ujoncház állítására. Rákócziak a Zaborhegy vidéken történt ténykedéséről és a kamaldoliak zárdájában tett alapítványairól a zárdából, valószínűleg *Chrisostom* perjelről jelentés ment a rendnek generalisához, mely jelentés le volt téve a rendfőnöki levéltárban, Bécsben.

Jenő *Harmat* *Artúr*, *Harmos* *Miklós*, *Haslinger* *Miklós*, *Hoffmann* *Adolf*, *Horscsin* *Béla*, ifj. *Huszár* *István*, *Kadarász* *Béla*, dr. *Kálmán* *Manó*, *Karsay* *Béla*, *Keresztes* *Gyula*, dr. *Keyzlár* *Gyula*, *Kiss* *János*, dr. *Kopp* *Tibor*, *Kosztka* *Emil*, *Kovács* *Artúr*, *Kramm* *Antal*, *Krocha* *János*, *Lakits* *István*, *Lányi* *Sándor*, *Löffler* *Ignác*, *Lux* *Lajos*, br. *Majthényi* *József* dr., *Majthényi* *Miklós*, *Markovich* *László*, *Mazóly* *Béla*, *Michnay* *Lajos*, *Mikovich* *László*, *Mihalik* *Oszkár*, *Molnár* *Kálmán*, *Nagy* *Béla*, *Nemes* *Jenő*, dr. *Nirnsee* *Bernát*, *Oláh* *József*, dr. *Paschek* *Vilmos*, *Pery* *József*, *Poleczky* *János*, *Pejtek* *Alajos*, *Pongrácz* *Aladár*, ifj. *Pongrácz* *Kálmán*, *Rosztoczy* *Emil*, *Rózsa* *Lajos*, *Salvendy* *Arthur*, *Sebestyén* *Ferenc*, *Szecey*-*Keresztes* *Ferenc*, *Szecey* *Sándor*, *Soóky* *Ödön*, dr. *Strasser* *Mózes*, *Streichhammer* *Sándor*, *Spáda* *Gyula*, *Sümegh* *János*, *Scherk* *Gyula*, *Szilágyi* *István*, *Sille* *Sándor*, *Talcsik* *Károly*, *Thuróczy* *János*, dr. *Thuróczy* *Tibor*, *Tombor* *László*, *Turchányi* *Imre*, *Turchányi* *István*, *Ujjady* *Béla*, *Vass* *Károly*, *Welisch* *Imre*, *Verő* *Károly*, *Vidovszky* *Lajos*, dr. *Vragassy* *Lipót*, dr. *Wimmer* *Imre*, dr. *Otvös* *Aladár*, a keresztény nőegylet titkára.

A nyitrai katolikus körnek f. hó 21-én rendezett műkedvelői előadással összekötött táncestélye olyan fényes polera küzdötte fel magát az ez évi farsang nyitrai városi multságai sorában, melyen ezt a kitűnően sikerült estélyt az ezután következő más társasköri multságok és bálók már nem homályosíthatják el. A kath. kör ez alkalommal kebelében látta a város közönségének színe-javát s az előkelőséggel párosult fesztelen jókedv a multságot úgy is mint vigalmat, úgyis mint a társadalmi érintkezésnek egyik barátságos formáját városunk publikumának első rangú összejövetelvé tette.

Az érsekújvári katolikus jótékony nőegylet február hó 1-én saját pénztára javára az Arany Oroszlán szálló nagytermében zene és színelőadással egybekötött táncestélyt rendez. Az előadás 8 órakor kezdődik. Belépti jegy személyenkint 3 kor., családjegy 7 kor.

Az érsekújvári *Első Árvavédő Asztaltársaság* 1911. febr. 4-én az egyesület javára az Arany Oroszlán szálló nagytermében a 83. gyalogezred zenekara mellett kotiliónnal egybekötött zártkörű polgár bált rendez.

A Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíjgyűlének 236-ik számú póstyéni fiók-pénztára — külön alapja javára — 1911. január hó 28-án a Royal szálló nagytermében táncsal és tombolával egybekötött zártkörű vig estélyt rendezett. A zenét *Radics* *Sándor* zenekara szolgáltatta.

A Rákóczi asztaltársaság elit-bálja Pöstyénben. Nagyon fényesnek ígérkezik a Rákóczi-asztaltársaság által február hó 18-án a Royal nagyszálló összes termeiben, jótékony célú pénztára javára, rendezendő zártkörű elite-bál. Külön bizottság alakult a póstyéni fiatalság bevonásával, mely allandó permanenciában áll, minden lehető elkövet a bál sikere érdekében, hogy a résztvevők nagyon kellemes estélyt töltsenek. A Rákóczi-Asztaltársaság részére készült művészi kiállítású meghívók e napokban kerülnek szétküldésre. Vidéki vendégek fogadtatásáról és elhelyezéséről gondoskodva lesz, esetleges felvilágosításokkal a vigalmi bizottság elnöke *Erdős* *I. úr* Pöstyén készséggel szolgál. Még felemlíteni kívánjuk, hogy az asztaltársaság a tél folyamán 110 szegénysorsu és árva gyermeket látott el meleg ruhával, így méltán megérdemli a legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatást.

A *tardoskedi Uri Casino* f. évi február hó 4-én a kath. egyesületi ház összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez.

Tárgysorsjáték. A nyitrai irgalmas nővérek templomának javára rendezett tárgysorsjátékhoz már eddig is többen értékes nyereménytárgyakat ajándékoztak. Az ajándékozók sorát *Bende* *Imre* megyés püspök urunk nyitja meg, akitől a következő tárgyak érkeztek be: 2 darab karos bronz gyertyatartó, 3 darab selyemterítő, 2 darab feszület (gyöngyház, nikel), 1 darab diszes üvegszerleg, 1 darab himzett újságtartó, 1 darab himzett törülköző. További ajándéktárgyak: *Szmida* *Kálmán* esp-plebánostól 4 darab értékes virágváza, 4 darab faldisz, 1 himzett gallérdoboz, 1 himzett újságtartó. — *Huszár* *István* 1 doboz levélpapír, 1 darab tintatartó, 1 darab levélnyomó, 2 celloid szobor íróasztalra. — *Balagya* *Mária* Szakolczáról 3 darab értékes kézimunka, 15 darab kisebb kézimunka. — *Zoltán* *Vincéné* *Bpestről* 3 darab diszes gyermekfőkötő. (Folyt. köv.)

Viessavont petíció. Az érsekújvári kerületben az ismert munkapárti recipé teljes alkalmazásával dr. *Kovács* *Pál* néppárti jelölttel szemben gróf *Teleky* *József*et választották meg. A kisebbségben maradt néppárt a kierőszakolt mandátumot petícióval támadta meg. Minthogy a petíció tárgyalására, illetve a bizonyítási eljárás megejtésére csak a privigei petíció elintézése után került volna a sor, amely előreláthatólag hónapokig fogja foglalkoztatni a pozsonyi táblát s mert a petíciós eljárás amugy is igen hosszadalmas, a peticionálók a kérvényt visszavonták. Ezért a folyó hó 24-ére kitűzött tárgyalás elmaradt a Kurian.

Állatorvos választás. Nyitra város képviselőtestülete f. hó 26-án töltötte be az üresedésben volt városi állatorvosi állást. A képviselőtestületi közgyűlésen *Turchányi* *Ödön* alispán elnökölt. A választáshoz bizalmi férfiakul kijelöltettek *Stefkovics* *Lajos*, *Adám* *Dezso*, *Lantos* *Ignác*, *Weisz* *József*. A kandidáló bizottságba az alispán a maga részéről kinevezte *Kutaszer* *István* és *Crausz* *Vince*, a közgyűlés pedig beválasztotta *Árpássy* *Imre* és *Huszár* *István* képviselői tagokat.

Tizenegy pályázó közül a kijelölt bizottság *Engelhardt* *Sándor*, *Klein* *Béla* és *Herczog* *Alajos* okl. állatorvosokat kandidálta. A közgyűlés az első helyen jelölt *Engelhardt* *Sándor* jattói születésű okl. állatorvost közfelkiáltással választotta meg.

Iskolai ünnepélyek. A nyitrai r. kath. főgimnázium a Kegyes tanítórind szent alapítójának, *Kalazanti* szent *József*nek emlékére 1911. évi február hó 2-án, csütörtökön ünnepélyt rendez. Kezdeté d. u. 5 órakor. Műsor. 1. E. N. Méhul: *Egyiptomi* *József*. Előadja az ifjusági zenekar. 2. Ünnepi beszéd. Mondja dr. *Forgács* *János* főgimn. tanár. 3. Fohász kal. szt. *József*hez. Előadja az ifjusági énekkar. 4. *Kalazanti* szent *József* emlékezete. Irta és szavalja: *Novák* *János* VIII. o. t. 5. *K. Komzák*: *Népdal* és *Rege*. Vonós négyes. 6. *Kalazanti* szent *József*hez. Irta *Novák* *János* VIII. o. t., szav. *Juhari* *Sándor* I. b) o. t. 7. *Kersch* *F.*: *Hymnus* kal. szent *József*hez. Előadja az énekkar. 8. *Kalazanti* szelleme. (Drámai kép.) Előadják: *István* *piarista*: *Misik* *István* VIII. o. t., *Hirnév*: *Vajda* *Árpád* V. o. t., *Rang*: *Racsokovics* *Jenő* V. o. t., *Vagyon*: *Szabó* *Jenő* IV. o. t., *Korszellem*: *Lukáchy* *Endre* VI. o. t., *Kalazanti* szelleme: *Maczák* *Sándor* V. o. t., 1-ső tanuló: *Merkáder* *Elemér* I. b) o. t., 2-ik tanuló: *Galgóczy* *Jenő* III. o. t., 3-ik tanuló: *Roszival* *Ernő* III. o. t. 9. *Beethoven* *L.*: *Isten* *dicsősége*. Előadja az énekkar és zenekar.

A trencsényi kir. kath. főgimnázium 1911. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor *Kalazanti* szt. *József*nek a kegyes tanítórind alapítójának emlékére iskolai ünnepélyt rendez. Február 2-án délelőtt 9 órakor szent mise, ezt megelőzi szent beszéd, tartja *Károlyi* *János* kegyesr. főgimn. tanár; 10 órakor iskolai ünnepély a diszteremben a következő műsorral: 1. *O Pater* *palvulorum*, énekl. a főgimn. egyh. énekkar. 2. *Kalazanti* szt. *József* emlékezete, szavalja *Motkó* *G. V. o. t.* 3. *Kalazanti* szt. *József* és a gyermekek, fejtegeti *Krasznayánszky* *Károly* főgimn. tanár. 4. *Kalazanti* szt. *József* szelleme, szavalja *Huppmann* *J. IV. o. t.* 5. „*O dicsőséges...*“ énekl. a főgimn. egyh. énekkar. Az ünnepély után a „*Mária* *Társulat*“-i tagok felvétele dr. *Chorényi* *József* püspöki biztos elnöklete mellett.

Kórházi bizottságok. Nyitrai vármegye törvényhatósági bizottságának kórházi bizottságai a f. hó 4-én tartott közgyűlésen a következőképp alakultak meg. Nyitrai kórháznál: *Tóth* *Lajos*, *Kutaszer* *István*, *Mayer* *Károly*, dr. *Nagy* *Béla*, dr. *Puchovszky* *Bálint*, dr. *Munels* *Lajos*, dr. *Pulmann* *János*, *Rédeky* *Géza*, *Szirányi* *Géza*, *Takács* *Károly*, dr. *Tóth* *Károly*, dr. *Vajda* *Emil*. — Érsekújvári kórháznál: *Barák* *Imre*, *Conlegner* *Károly*, *Bihary* *Géza*, *Galgóczy* *Gyula*, *Filó* *Antal*, *Justh* *Szilárd*, *Klein* *Lajos*, *Miklóská* *Aladár*, dr. *Rabár* *Endre*, dr. *Róth* *Sándor*, dr. *Turchányi* *László*, dr. *Guth* *Jenő*. — Nagytapolcsányi kórháznál: dr. *Berger* *Vilmos*, dr. *Lénárd* *Ákos*, dr. *Kicska* *Emil*, *Klapetek* *Ferenc*, dr. *Petrikovics* *Aladár*, *Skopecz* *István*, *Váray* *József*, dr. *Vragassy* *Vilmos*.

A F. M. K. E. központi könyvtára. A F. M. K. E. igazgató választmánya 1911. jan. 1-től beszűntette a könyvek után minden olvasótól eddig szedett 3 korona biztosítéki összeget s elrendelte, hogy jövőben a könyvek minden olvasónak ingyen bocsáttassanak rendelkezésére. Az igazgató választmány csak azt engedte meg, hogy a kölcsönbe vett könyvek minden kötete után 4

fillér könyvkötési illeték szedések. A könyvtár minden kedden és szombaton d. u. 1/2—1/4 óráig áll a közönség rendelkezésére. Minden olvasó, a ki a könyvtárat igénybe venni óhajtja, *igazolmányt* köteles váltani, a melyért egyszer s mindenkorra 20 fillér fizetendő. Tanulók csak a szülőik vagy az iskola illetékes igazgatójának, iparos és kereskedő tanoncok és segédek pedig csak munkaadók írásos engedélye és szavatossága mellett vehetik igénybe a könyvtárat.

A nyitrai kath. kör f. évi január hó 29-én, vasárnap, d. u. 6 órakor felolvasó estét rendez. Felolvas *Roch Gyula* főgimn. tanár „A pálmák élete és haszná”-ról. (Vetített képekkel.) Közreműködik az egyházi zeneegylet is.

Táncmulatság. A *nyitrai ker. szociális egyesület* február 5-én táncmulatsággal egybekötött szinelőadást rendez. Szinre kerül *Abonyi Lajos* „Betyár kendője” c. népszínműve. Kezdeté 7 és fél órakor, belépőjegy személyenként 1 korona.

Az esztergomi mandátum. A egész ország érdeklődése kísérte a legutóbb lezajlott esztergomi választást, melyen gróf *Széchenyi Emil* nek a kiváló katolikus közéleti férfiúnak, aki munkapárti programmal lépett fel *Szemere Miklós* volt az ellenjelöltje pártönkivüli programmal. A klérus legnagyobb része *Szemere* pártján volt, ami a jelölt programjában és tiszteletreméltó politikai múltjában lelte indítóokát. A választás gróf *Széchenyi Emil* győzelmével végződött. Most *Szemere* pártja a választás ellen petíciót adott be s azt azzal indokolja, hogy *Széchenyi Emil* egyetlen egy magyarországi választói névjegyzékbe sincs felvéve, így nem választó, tehát nem is választható.

Uj ügyvédek. A pozsonyi ügyvédi kamara dr. *Grünfeld Márkus* ügyvédet Nagytapolcsányi székhellyel, dr. *Hajdu Samu*, dr. *Vámos Kálmán*, dr. *Duchony József* ügyvédek Vágúj helyi székhellyel, dr. *Neumann Lajos* ügyvédet Nyitrai székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette, továbbá *Sztrányosky Ferenc* varnai ügyvédet saját kérelmére az ügyvédi névjegyzékből törölte.

Halalozás. Özv. szentkereszt *Motkó Nándorné*, szül. *Biely Franciska* 80 éves korában Trencsénben elhunyt. A megboldogult, a ki édes anyja volt néhai *Motkó Géza* trencsényi ügyvéd és egyházmegyei ügyésznek, harminc éven át viselte a trencsényi Nőegylet alelnöki tisztségét s az egyesület felvirágoztatása körül nagy érdemeket szerzett.

Simonyi-Semadam Sándorné szül. *Kovács Szidónia*, dr. *Simonyi-Semadam Sándor* orsz. képviselő neje folyó év január hó 26-án életének 45-ik és boldog hazasságának 19-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után Budapesten jobblétre szenderült. Nyugodjanak békeben!

Katolikus népszövetségi mozgalom. *Osztopán* és *Kisjeszencén* (Trencsénm.) január 3-án *Tichy Celestin* plebános és *Gramantik Ágoston* központi titkár ismertették a Népszövetséget, mire annak helyi szervezete 104 taggal megalakult.

Alsó- és Felsőricsón (Trencsénm.) jan. 4-én *Csajda Imre* plebános megnyitó beszéde után *Gramantik Ágoston* beszélt a Népszövetség céljáról. 74 tag azonnal belépett.

Vágújfalján (Trencsénm.) jan. 5-én *Jancz József* plebános és *Gramantik Ágoston* intézett lelkesítő beszédet az egybegyűltekhez. A tagok száma 30-ról 76-ra emelkedett. Ugyanaznap

Nagyudván (Trencsénm.) *Spruzsánszky János* plebános és *Gramantik Ágoston* buzditó szavaira a taglétszám 80-ról 115-re emelkedett.

Felsőmarikón (Trencsénm.) *Szpuszta István* esperes-plebános és *Gramantik Ágoston* jan. 6-án ismertették a Népszövetséget, mire annak helyi szervezete 84 taggal megalakult.

Alsómarikón is tartott gyűlést *Gramantik Ágoston* központi kiküldött. 70 új tag jelentkezett a régi 46-on kívül.

Puchón (Trencsénm.) jan. 7-én népszövetségi értekezlet volt, amelyen *Dermisek Pál* esperes-plebános és *Gramantik Ágoston* beszéltek. 15 új tag iratkozott be.

Poroszkán (Trencsénm.) jan. 8-án *Chocholus Bálint* esperes-plebános és *Gramantik Ágoston* tartottak buzditó beszédet. A tagok száma 80-ról 226-ra emelkedett. Jelenvoltak *P. Julidán*, *Biringer Rezső* káplán, *Renda János* k-tanító stb.

Illava (Trencsénm.) A 170 tagu helyi szervezet jan. 8-án gyűlést tartott, amelyen dr. *Chorényi József* esperes-plebános és *Gramantik Ágoston* központi kiküldött beszédei után a tagok száma

210-re emelkedett. A vezetőségből jelenvoltak még *Szvidrony Bonifác* fegyhazi lelkész, *Puchooszky József* káplán, h. igazgató.

Rajeczen és *fiókközségében Györkeháza* f. hó 17-én népszövetségi gyűlés volt. Mindkét helyen *Baross Károly* esperes-plebános és *Bartos József* népszövetségi titkár tartottak beszédeket. *Rajeczen* ötven új tag lépett az egyesületbe, *Györkeháza* pedig negyven taggal új fiókszervezet alakult meg.

Január 22-én *Kiszuczajhelyen* bontott zászlót a Katolikus Népszövetség. A hideg, szeles idő dacára szép számú hívő közönség jelenlétében folyt le a gyűlés. *Kapallay István* esp.-plebános megnyitó beszéde után *Bartos János* a Kath. Népszövetség titkára ismertette a Népszövetség célját és szervezetét a hallgatóság tetszés nyilvánításai és lelkesedése között. Végre az esperes-plebános befejező beszéde után, melyben köszönetet mondott a központi kiküldöttnek előadásáért s a hallgatóságot a Népszövetségbe való belépésre buzditotta, a szépen sikerült népgyűlés véget ért. Tagoknak 130-an iratkoztak be. — Szomoruan kellett tapasztalnuuk, hogy mennyire bontja minden, még a legszebb akciókat is a nemzetiségi mozgalom. A „Slovensky Tízennik” olvasói és hívei mindent megtettek, hogy a Népszövetség értékét lekicsinyeljék, az embereket a belépésről lebeszéljék. Dacára azonban az aknamunkának, a megalakulás szépen sikerült. *Tudósító.*

Frisvaldudván január 16-án volt népgyűlés, melyet *Horváth Gyula* plebános nyitott meg. A Népszövetség célját *Bartos János* központi titkár ismertette, mire annak helyiszervezete 71 taggal megalakult.

Kunfalván, Kővágáson és *Alsósztorányban* január 18-án voltak népszövetségi gyűlések, melyeken *Rojcsek János* plebános és *Bartos János* titkár beszéltek. Tagokul beiratkoztak 148-an.

Harmatoson, Háromudvaron és *Zsolnatarnón* január 19-én alakult meg 182 taggal a helyiszervezet *Blazsek Lajos* esperes-plebános és *Bartos János* titkár beszédei után.

Felsővisnyón január 20-án volt gyűlés, amelyet *Frátrik Élek* plebános nyitott meg. Utána *Bartos János* központi titkár ismertette a Népszövetséget, mire azonnal 68-an iratkoztak be.

Zsolnalitván, Litvaszinnyén és *Bánfalván* január 20-án voltak gyűlések, melyeken *Tordy József* plebános és *Bartos János* titkár beszéltek a Népszövetség céljáról, mire 128-an léptek be tagokul.

Bicscefalun. Január 21-én volt itt gyűlés. *Markovics Kelemen* plebános és *Bartos János* titkár beszédei után 31 taggal alakult meg a helyi szervezet.

Borodnón január 22-én alakult meg a helyi szervezet 94 taggal *Bélik Mihály* plebános és *Bartos János* titkár beszédei után.

A Szent Ferencrendiek névtára. Megjelent a Szent Ferencrendiek magyarországi tartományának egyetemes névtára, melyből a következő adatokat emeljük ki. A rend generálisa *Schuler Dénes*, a ki 1903 óta viseli e tisztséget és Rómában székel. A magyar tartomány főnöke *Ozoraí Zsidor*, 1909-ben választott meg tartományi főnöké, 151-ik a tartományfőnökök sorában, székhelye Nagyszombat. A tartománynak van 29 háza, ezek közül Nyitra megyében van 4, Trencsén megyében 3. A tartomány papi rendtagjainak száma 103, a növendékpapoké 67, a világi testvéreké 121. A nyitra- és trencsénmegyei rendházak tagjai a következők: *Nyitrán* házfőnök *Kubiss Jeromos*, papi rendtagok *Sztopka Benignus*, *Egyenesty Abel*, *Matusik Mór*. *Szokolcán* házfőnök *Tomsa Ambrus*, papi rendtagok *Scherk Sándor*, *Mixa Arz n*, *Pintér Benvenutus*. *Érsekújvárott* házfőnök *Zányi Frigyes*, papi rendtagok *Gyurcsánszky Demeter*, *Derdits Dezső*, *Dávid Gusztáv*. *Galgócson* házfőnök *Turkovicz Engelbert*, papi rendtagok *Zsembery Rudolf*, *Kapicsák Cherubim*, *Stefunka Protáz*. *Zsolnán* házfőnök *Rogovszky Honorát*, papi rendtagok *Fracaczky Honorát*, *Szekely Berard*. *Becklón* házfőnök *Hunka Emma-nuel*, papi rendtag *Szteszkál Damján*. *Poroszkán* házfőnök *Darászkay Marcell*, papi rendtag *Pien-csák Julán*.

Trencsénmegye tanügye. Trencsén vármegye törvh. bizottsága a f. hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésén behatóan foglalkozott a vármegye tanügyével. A vármegye közönsége ugyanis nem rég küldöttségileg kérte a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a tanügyi tekintetben elhanyagolt vármegyei állapotokat mielőbb orvosolja, jelesül azoknak a községeknek, melyek iskoláikat fejleszteni nem képesek, adja meg a fejlesztésre szükséges eszközöket; abban a 123

községben pedig, a hol még nincs iskola, állítson állami iskolákat.

A miniszter a fejlesztésre szoruló iskolák ügyében eddig még nem határozott, de az *ujjonnan létesítendő* 123 iskolára vonatkozólag már leirt a vármegyéhez s leiratában kilátásba helyezte a tanítói lakpénz címén évi 24.000, segély címén pedig évi 40.000, összesen 64.000 kor.-át.

Mint hogy az új iskolákra felveendő két millió kölcsön évi annuitása 134.000 koronára rugna, a vármegyének az annuitás fedezéséhez, továbbá az iskolák karban tartásához és a nyugdíjintézeti illetékekhez 84.000 koronát meghaladó összeggel kellene hozzájárulnia, tehát 20 ezer kor.-val többet kíván a miniszter a vármegyétől, mint a mennyit az állam nyújtana.

A miniszteri leirattal szemben a törvényhatósági bizottság az évi annuitás fedezéséhez 42.000 koronát, iskolafenntartás, nyugdíjjarulék és tüzbiztosítás címén pedig 25.000 koronát ajánlott fel, a kormánytól pedig 30 éven át fizetendő évi 67.100 kor. segélyt s az iskolai lakberek címén fizetendő 24.600 koronát, összesen tehát 91.700 koronát kér.

Együttal újból előterjesztette a vármegye közönsége a fejlesztésre szoruló iskolák felségtésére, illetőleg ezen iskolák ügyének rendezésére vonatkozó kérését.

Érsekújvár lakossága. A most megjelent népszámlálási összeírás szerint *Érsekújvár* lakosainak száma 15.900, ha ehhez hozzá vesszük a katonasághoz behívottakat, bátran 16.000-re tehető a kis magyar alföld metropolisának lakossága, mely ilykép erősen nyomában van *Nyitra*-város 16.612 népességi létszámának.

Hurokra került bankjegycsalók. A csúzi csendőrség letartóztatta *Hulkó József* ógyallai bognár-gépész, *Tóth Lajos* negyedi és *Kovács József* nagyölvédi gazdákat, a kik azzal az ígérettel, hogy az általuk feltalált bankópréssal annyi pénzjegyet csinálnak, a mennyi csak kell, egyes hiszékeny embereket, nyitra- és komárommegyei gazdákat becsaptak és körülbelül 28.000 korona erejéig megkárosítottak.

Rovnianek és a Tátrabank. Megirták már a lapok, hogy az amerikai tótok egyesületének bankja a *Rovnianek* és *Társaság* megbukott és bukásával sok kis existenciát tett tönkre. A turócsmartoni *Tátrabank* ennél a *krachnál* allitól 900.000 koronát veszített. *Rovnianek* lapja a „Slovensky Dennik” a bankbukás következtében jan. 3-án megszűnt.

Jéggyártás Nyitrán. *Krammer Adolf* és fia *cég* Nyitrán jéggyárat létesít. A nyitrai kereskedők és vendéglősök azonban nem igen hajlandók az új vállalat finanszírozásában részt venni.

Jegyzőválasztás Szenicen. A f. hó 20-án *Szenicen* megjelent jegyzőválasztáson *Maresch Aladár* választott meg községi főjegyzőnek, míg az első aljegyzői állást *Kutlik András* töltötték be.

Nagyapolcsány népessége. Az e hó 1—10-ig megjelent népszámlálás adatai szerint *Nagyapolcsány* lakóinak száma 6683. Tíz évvel ezelőtt csak 4900 volt a lakók száma a községben. A szaporodás tehát 1783 egyén.

Köszönetnyilvánítás. A nyitrai megyei múzeumi bizottság köszönetét fejezi ki a következőknek, kik a múzeumot ajándékkal gyarapították az 1910. év folyamán:

a) A könyvtárat megajándékozták: *Biringer Ferenc* dr., *Pándy István*, *Váry Gellért*, *Szántó Hugó*, *Fellner Jakab*, özv. *Schönherr Antalné*, *Frank István*, *Szántó Blanka*, *Gaal Jenő*, a „Nyitrai Lapok” és a „Nyitra” szerkesztősége, *Huszár István*.

b) A régiségtárat megajándékozta: *Forgách János* dr. úr 1 db. papírpénz, *Rasskó Timót* úr 2 db. indiai edény és 1 db. papírvágó kés; a nyitrai piarista rendház 1 db. asztal és 2 db. szék; *Schultz* szül. *Ascher Ilma* úrnő 2 db. szobor; *Vass Károly* úr 1 db. porcellántál; *Szécsy Ferenc* úr 1 db. érem; *Tomaschek János* úr 3 db. szobor; *Stefkovits Lajos* úr 1 db. vasfejsze, 1 db. zablá, 1 db. sarkantyú és 2 db. olló; *Jeszzenszky Alajos* úr 1 db. kőborda, 1 db. jelvény és 1 db. érem; *Endrődy Gyula* úr 1 db. pipa; dr. *Biringer Ferenc* úr 1 db. mérleg, 3 doboz orvosi műszer és 1 db. mikroszkop; *Felsenburg Fülöp* úr 4 db. súly; *Lányi Pál* úr (Komját) 12 db. kályhacsempe töredék; *Recska Mihályné* úrnő 1 db. céhláda; *Nyitra város* 2 db. céhláda; *Turchányi Ödön* 1 db. intaglio, 10 db. fénykép és 10 db. papírpénz; *Méry Zsigmond* úr 1 db. urna, 1 db. fazék és

1 db. kőnalom; Szóts Imre úr 1 db. érem és 1 db. kőbordával.

c) A néprajzi tárt megajándékozta: Bárány Pál úr 1 db. aratókoszorú; Nyitramegyei Gazdasági Egyesület 15 db. aratókoszorú; dr. Sztudinka Béla úr 7 db. cserépkancsó és 2 db. cseréptál; özv. Schurmann Ferencné úrnő 4 db. fényképpel.

A nyitrai kath. főgimnázium ifjúságának adományait az iskolai értesítőben nyugtázzuk.

A múzeum könyvtára a közönségnek kikölcsönzésre nyitva áll minden vasárnap délelőtt 10.-12.-ig és pedig díjmentesen.

Adományokat úgy a könyvtár, mint a régiség- és néprajzi-tár kér és szívesen fogad.

Tanítóválasztás. Érsekújvárott az V. és VI. osztály tanulóinak nagy száma szükségessé tette a két osztály elválasztását és egy új tanítói állás szervezését, melyre f. hó 11-én ejtett meg a választás. Tizenegy pályázó közül megválasztották Bresztlyák Lajos bankeszi tanítót, a ki már el is foglalta állását.

Rudnyánszky Gyulát letartóztatták. Az Amerikába szakadt poétának Rudnyánszky Gyulának már nem egy ízben volt baja az amerikai hatóságokkal. Nagyszámú barátainak azonban mindig sikerült őt mindenféle bajából kiszabadítani. Ujabbban — mint Newjorkból jelentik — Rudnyánszky ismét szabálytalanságokat követett el, a miért őt a chigaói rendőrség letartóztatta.

A postatakarékpénztár jubileuma. Baross Gábor az egykori vasminiszter egyik közhasznú alkotása a postatakarékpénztár most üli negyedszázados jubileumát. Hogy mennyire virágzik ez az intézmény azt leginkább tanúsítja a betétek összege, mely 106 millió koronára rüg és 3 millió könyvben van elhelyezve.

Színházi heti műsor. Hétfőn, január 30. „Cigányszerzem“ (negyedszer). Kedden „Sárga lilium“, színmű. Szerdán „Fecskefészek“ operette. Csütörtökön délután „Luxemburg grófja“, este „Kareum Anna“, színmű (ujdonság). Pénteken „Balkáni hercegnő“, operette (ujdonság). Szombaton „Balkáni hercegnő“. Eősnap d. u. „Iglói diákok“, este „Cigányszerzem“ (ötödször).

Esküdtbírósgág. A nyitrai kir. törvényszék esküdtbírósgágának szolgálati lajstroma az 1911. év I. ülésszakára a következő rendes esküdttek: Klein Imre Szakolca, Friedlib Ignác Érsekújvár, Bárány Samu Sarlókjásza, Heumann Gyula Privigye, Groszmann János Érsekújvár, Haulik György Érsekújvár, Lakner Jenő Csabb, Farkas Gábor Érsekújvár, Czeller Lajos Vágsellve, Jálies Ferenc Tótsók, dr. Conrad István Kunó, Okányi János Szakolca, Ficza Károly Érsekújvár, Leidenfrost Gyula Nagybossány, dr. Skarniczl Gyula Galgóc, Ruttay Géza Szakolca, Kecs-keméthy Béla Lakács, Szirányi Géza Czabaj, Sefranik Armin Szakolca, Hrabovszky János Érsekújvár, Puschnann Ferenc N.-kosztolány, Rosenzveig Samu Kolon, Grünwald János Szakolca, Lángh Károly Galgóc, Róth György Tótdiós, Dégay Gyula Szakolca, Jiszenszky Géza Patvaróc, Kallós Sándor Privigye, Buzinkay Pál Dojcs, ifj. Chemez Sándor Holics. — Helyettes esküdttek: Hauser Ferenc szállodás, Neugebauer Nándor nyomdász, Strausz Lajos bérkocsitulajd, Csernyák Rezső kereskedő, ifj. Suchala János gőzfűrdő tulajdonos, Félix Rezső mézesbábos, Freiszberger Viktor kereskedő, Markovich Dénes háztulajdonos, Pázmándy József szitakötő, Löw Simon korcsmáros. Valamennyien Nyitráról.

Az Élet 5-ik száma gazdag és eleven tartalommal jelent meg. Kiemeljük belőle a most is színes *Vasárnapi levelet*, *Hevesi Sándor* dr. értékes humorú cikkét és *Havasi Barnabás* lélektani finomságokkal teli novelláját, *Ráspoly* Finta Sándorról szóló művészi ismertetését, *Szalay Mátyás* és *Maday Gyula* szép verseit, továbbá *Vajda Ernő* elbeszéléseit. A többi állandó rovat ebben a számban is nívós és érdekes, művészi illusztrációinak nagy tömege a kivitel gondosságát dicséri.

Vagóhid a községekben. A földművelésügyi miniszterium rendeletben utasította a vármegyéket, hogy gondoskodjanak minden községben — ahol közbiztonság nincs — egy legalább huszonnégy négyszögletes területre *kőfallal beépített fedett vagóhelyiség létesítéséről*. A rendelet szerint kivétel csak ott engedelmehető, ahol olyan magánvagóhidak állanak r. rendelkezésre, melyek e szükségvágóhidaknál fölszerelés tekintetében kielégítőbbek.

Uj postaépület. Trencsénben új posta-épület terveznek, melynek helyül a vasuti pályaudvar és a parkvendéglő közti parkrészt van kiszemelve. Minthogy azonban az új épület messze esnék a város központjától, a lakosság érdekeinek megóvása végett bent a városban két postafiók létesítenék, melyek ugyanazzal a hatáskörrel bírnának, mint maga a postahivatal.

Információ a kiállításokról. Nyitra megye főispánja a következő leiratot intézte a vármegyei hatóságokhoz: Valamennyi járás főszolgabírájának és város polgármesterének. A császári és királyi ház és a külügyek cs. és kir. miniszteriuma átiratban fordult a m. kir. miniszterelnökhöz, melyben felkérte, hogy figyelmeztesse az összes arra hivatott tényezőket, hogy hazai kiállítások rendezése alkalmából ne forduljanak közvetlenül a külföldön székelő cs. és kir. képviselői hatóságokhoz, miután ez első sorban is ellenkezik az erre vonatkozó bel- és külföldi szokásokkal, másodsorban a kiállítási vállalatnak sem válhatik előnyére, tekintve azt, hogy a legtöbb esetben a cs. és kir. képviselői hatóságok kénytelenek információ végett a külügyminiszteriumhoz fordulni, s így az ügy hiábavaló késedelmet szenved. Ép ezért felszólítja a kiállítások vezetőseit, hogy kéréseikkel a külföldet illetőleg forduljanak mindig a külügyminiszteriumba. Ezt tudomásvétel és megfelelő közírtetéssel céljából közlöm. — Nyitra, 1911. évi január hó 25-én. *Craus István* főispán.

Triduum. Vörösvár f. hó 19. 20. és 21-én triduumot a gyakori szt. áldozás előmozdítása céljából. A triduum szónokai voltak *Bub-nics Mihály* vágmedencei plebános, *Csulák Lajos* lipótvári fejeint. lelkész és *Bucsek Mátyás* pöstyényi káplán. A triduum alatt a hívek naponként járultak a szt. asztalhoz. A hitélet ezen kiváló gyakorlatának rendezése első sorban *Révai József* újvárosi s. lelkész érdeme, a ki egy hónapra át mindennap fáradozott a vörösvári híveknek a triduumra való előkészítésén. Mely hála illeti meg a hívek részéről *Praznovszky Antal* újvárosi plebánost, a ki a lélekemelő áhitatgyakorlatot lehetővé tette és személyesen is fáradozott annak sikere körül.

Az Attila cipőgyár gazdát cserélt. A csödbe került érsekújvári cipőgyárat Guth Izor nyitrai borkereskedő vette meg. Mint hírlik, az új tulajdonos a gyárat rövid időn belül újra üzembe hozza.

Ovodai ünnepély Koroson. A F. M. K. E. tanítói jutalom alapja javára szépen sikerült ünnepélyt rendezett január 22-én Komlósy Mariska óvodá 95 kis növendekével. A kis család otthona c. pástorjáték, alkalmi és megköszönő versek és énekek bemutatásával gyönyörködött a jelenlévő érdeklődő közönséget és a tót nyelvű szülőket, kik igaz örömmel szemlélték kicsinyeiknek a magyar nyelvben tett előmenetelét. *Markovics János* esp. plebános úr szép beszéd keretében köszönetét fejezte ki a br. *Forster* családnak a kisdetek iránt tanusított jószágukért, majd méltatta úgy az óvodát, nemkülönben a nagy fáradságot vele megosztó édes anyja buzgó tevékenységét. A jelenvoltaknak jól esett látni annak a 36 kisdetek örömtől sugárzó arcát, a kik br. *Forster Gyuláné* úrnő kegyes jóvoltából kaptak téli ruhát és lábbelit. Az édesgyerekből pedig minden gyermeknek kijutott bőséges rész.

Hurokra került templomrabló. Nyitra, Trencsén és Bars megyében hónapok óta fosztogatják a templomokat. Minden jel arra engedett következtetni, hogy a templomrablások egy bünszövetkezet munkája. A csendőrség széleskörű nyomozást indított és Galgócra sikerült a betörők vezérét elfogni *Franz Mihály*, volt galgóci s. jegyző elzúllott fia személyében. A tettes lakásán végbevitt kutatás alkalmával sok készpénzt, arany és ezüst templomi szereket találtak. *Franz* a Pöstyénben elkövetett rablásokat bevallotta, azonkívül kijelentette, hogy vagy hatvan templombetörésben vett részt.

Botrány egy temetésen. F. hó 25-én délután temették a szerezetlen véget ért *Fisch Ignác* házalót. A gyászszertartást azonban *Kobilinszky János* nyitrai napszámos megzavarta. Részegen vetődött a helyszínre és egy baltával és vésővel megfenyegette a közönséget. A rendőrök csak erőszakkal bírták őt eltávolítani az udvarról.

Uj ipari vállalat Trencsénmegyében. Trencsén ipara igen jelentékenyen fejlődik. A számos új megyei nagyvállalat mellé újabbban Bán községben egy újabb sorakozik. Ifj. dr. Balogh Mátyás és Skvarenina Péter báni lakosok létesítenek nagy anyagi áldozatok árán „Krom-cserzöbörgyárat“ a gróf D'Harcourt uradalomtól megvásárolt telken. A gyár üzeme a legmodernebb művek segítségével s németországi mintára vizerőre van berendezve. Egyetlen ilyenmű gyárunk volt eddig hazánkban. Az építés serényen folyik s a gyár üzemét már tavasszal megkezdheti. — Bán községben ezenkívül egyes magánvállalkozók villanytelepet szándékoznak létesíteni.

Meggyilkolt házaló. *Fisch Ignác* nyitrai házaló hétfőn reggel felpakkolta áruját batyuba és utnak indult. Vándorútján a Nagyczétény és Berencs között elterülő országúton agyonütöttek. A faragással foglalkozó munkások akadtak rá az erdőszélén. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kiderítése céljából. A gyaru egy parasztleányra és a vele volt parasztlányra irányul, kiket a hatósági közegek letartóztattak. A nyomozást azonban még nem szüntették be.

Rablók a korcsmában. Vakmerő betöréses hírét vesszük Szeniczről. A Szenicz közelében fekvő Rovenszko község korcsmájába f. hó 20-án éjjel két álarcos ember tört be. Sonnenfeld korcsmáros nem volt otthon, az asszony pedig a korcsma melletti szobában aludt. Az álarcosok Sonnenfeldet feverték álmából és ráparancsoltak a halálra ijedt asszonyra, hogy adja elő az értéktárgyakat és pénzt. Az egyik alak nyomban homlokának szegezte revolverét a szepegő asszonyra. A szegény asszony mit tehetett egyebet, felnyitotta szekrényét és minden holmiját odaadta a rablóknak. A gazemberek aztán betörték a korcsmárosné száját és erősen összekötötték és zsákmánnyal eltávoztak. A csendőrség érelyesen nyomoz a vakmerő tettesek után.

Vegzetes trágyahordás. *Krutek János* béres a napokban trágyát fuvarozott báró Springer nagykosztolányi szeszgyárából. A sikamlós talajon a kocsi felbillent és a csaknem tíz métermázsás hordó, melyben a kiégetett anyag volt felhalmozva, legurult szekeréről és *Krutek* maga alá temette. Segélykiáltásaira összecsdődült a falu népe, s nagysokára sikerült is kiszabadítani a szerencsétlen embert kinos helyzetéből. A pap meg is gyóntatta, de az orvos késett, s mire a helyszínre érkezett, *Krutek* kiszenvedett. Neje és két kis gyermeke siratja.

Lopás. *Schlesinger Béla*, a nyitrai gőzkenyérgyár bérlője már jó ideje tapasztalta, hogy pénztárát ismeretlen tettes dezsalmagatja. F. hó 21-én három 100 koronás bankója, egy pár hét előtti pedig kisebb részletekben 50 koronájának lába kelt. Gyauja egyetlen alkalmazottjára *Váci Béla* péksegédre esett és mint a rendőri nyomozás során kiderült, nem is alaptalanul. A péksegédet kedvese, *Csernyau Alojzia* cselédleány lepeltette le, aki előtti eldicsekedett, hogy a gazdától dupla fizetést húz. A hatóság a magáról megfellekezett iparossegéd ellen megindította az eljárást.

Megbokrosodott ló. *Sovanyecz János* asztalosmester f. hó 23-án kocsisá helyett tanoncat, *Repiczky Józsefet* ültette egy lovas társzerkerére és árut fuvaroztatott vele a városba. A fiú nem igen értett a ló kormányzásához, mert az Erzsébet-úton vad száguldással vitte tova járművét. Hiába erőlködött, a tüzes paripát nem bírta megfékezni. A jelenetnek számos nézője akadt, köztük egy rendőr is, ki a fiút sebes hajtás miatt feljelentette felettes hatóságánál.

Akik olcsón jutottak batorhoz. *Goldstein Adolf* érsekújvári pincemester roppant élelmes és furfangos ember hírében áll. Feleségét Érsekújvárott hagyta és közös háztartásra lépett Budapestre *Hitschka Karolin* szakácsnővel. Lakást berelték egy mellék-utcában, a börtört pedig egy részletüzletben vásárolták 500 koronáért. Közben egyet gondolt az „uj pár“, és a batorral kerekelt oldott, hogy hová, nem tudni. A kereskedőcég család miatt vádat emelt a szökevények ellen. A budapesti kir. törvényszék most országszerte közzétette *Goldstein* és a szakácsnét.

Érdekes irodalmi mű. A Magyar Ipartörténet sorozatos munka negyedik kötete most hagyja el a sajtót és a következő változatos közleményeket tartalmazza: *Régi magyar céhek*. Állam és szociáltudományi kutatások. Rovatvezető *Sztudinka Ferenc*. — Céhszabadalom II. *Ulászlo magyar király* korából 1496. A komáromi és esztergomi vargáknak *Ulászlo király* által en-

gedelyezett kiváltságai, az érsekújvári vargák részére atengedve. — Nyitrai kovácsok céhszabályai Mossóczy Zakariás nyitrai püspöktől 1585. — A Tordai, Nyáry, Majthenyi, Amadaeus, Hédervári, Zicsy és Etey családok mint Berencsvárnak urai részéről, az eredetileg 1566. évben keltezett, de általuk 1734. évben megerősített szenici vargák céhszabályzata. — Nagytapolcsányi vargák céhszabályai 1609. évből. — A pozsonyi gombkötők legényszabályai. — A losonci magyar timárok céhszabályai I. Ferenc királytól 1823. jan. 3. — Nógrádvármegye ipari és kereskedelmi története legújabb időkig. Irta: Sztudinka Ferenc. Irodalom: Az új elméletek a XVIII. század ipar és kereskedelméről Franciaországban. — Pozsony gazdasági és forgalmi viszonyai a múlt század kezdetén, 1805—1812. Adatok az ártörténethez. — Tárcza: Scholtz János Emil. — A vasárnapi munkaszünet Angliában. — Pozsonyi csehlevelekről rövid jegyzetek. — Anglia ipara 1754-ben. — Hazai és külföldi hírlapok, folyóiratok tárgyalásroma. — Könyvészet. — Az Országos Iparegyesület ipartörténeti szakosztálya. — Megrendelhető a Magyar ipartörténet szerkesztőségénél Losonczon.

Lappangó külföldiek. Nagytapolcsányban a népszámlálás alkalmával többek közt 3 belgiumi zsidóra akadtak, akik már hónapok óta élnek a városban bejelentés nélkül. A hatóság a lappangókat fejenként 900 korona pénzbírságra ítélte. Rendkívül időszerűnek és helyénvalónak tartjuk a nagytapolcsányi hatóság ezen erélyes fellépését, mert az már megsemm tűrhető, hogy Nagytapolcsány az ilyen hazatlan s sokszor megbízhatatlan obskurus elemek menedékhelye legyen. Különben a nagytapolcsányi izr. hitközség tagjai is már torkig vannak a naponként megismétlődő koldulásokkal.

Új téglagyár. Érsekújvarott betéti társaság alakult egy téglagyár alapítása érdekében. A társaság tagjai Holota Dezső, Grünfeld Adolf és Crozzoli építővállalkozók, a kik a gyárhoz szükséges telkeket már meg is vették és kora tavasszal megkezdik az építést.

A lévai-nagysurányi vasút dolga — mint a Vállalkozók Lapja írja — szépen halad előre, úgy annyira, hogy annak megvalósítására alapos kilátás van. A tervbe volt új vasuti vonal tudvaleg Bars- és Nyitraméggyék érintett vidékeit tetemesen rövidebb uton kapcsolja be a budapesti-marcheggi vonal révén a világforgalomba, mint a többi tervezett vonal s ezért majdnem biztosra vehető, hogy a kilátásba vett 42 Km. hosszú vonal még ez év folyamán kiépül. Az építést egy budapesti mérnök-vállalkozó cég eszközli, amely már a finanszírozás kérdését is megoldotta.

Megbokrosodott lovak. Czocher Gyula gazdatisztnak f. hó 21-én este 6 óra tájban a Gyürky-utcában megbokrosodtak a lovai és vad szárgulással iramodtak tova. A kocsin Czocheren kívül annak kocsisa, Kovács János isült. A kocsis a legnagyobb erőfeszítés mellett sem bírta megfektetni a megvadult lovakat. Végre Hornyák János városi rendőr feltartóztatta a Hitelbank előtt a szökevényeket. Emberéletben nem esett kár, csupán a kocsi-ruhája eltörtött és a hámsztrángok elszakadtak. — F. hó 24-én délelőtt 11 órakor pedig Skoricza József úzbégi lakos lovai megszöktek a Rákóczi-út 19. számú ház udvarából. A lovak bebarangolták az egész várost, míg végre egy rendőrnek a Vármegye-utcában sikerült őket megfektetni. Baj ezuttal sem történt.

Lopás. Pázmándi József nyitrai lakost f. hó 22-én meglópták. Üzlete mellett a kapun kifüggesztett rostáit és a drótfonatokat ismeretlen tettesek elemelték. Érdekes, hogy már a múlt év augusztus havában is eltűntek tárgyai a kapuról, de csak most jelentette az esetet a rendőrségnél a károsult.

Vagy a fejét, vagy az ablakát. Hoffmann Simon nyitrai Telegdy-utcai kocsmájában f. hó 28-án este nagy botrány volt. A kocsmáros nem akart italt adni egyik részeg vendégnek, Szekott Lajos plakátragasztónak, mire az ittas vendég Hoffmann azzal fenyegette meg, hogy vagy a fejét, vagy az ablakát veri be, ha nem szolgálja ki őt. Az utcán nagy csoportosulás támadt. Végre egy rendőr szabadította meg kellemetlen vendégétől a kocsmáros.

Lövöldöző utonállók. Roth. Arturt, a Róth Testvérek nyitrai biztosítási ügynökségi cég beltagját, tegnapelőtt este fél 6 óra tájban Aranyosmaróthról hazajövet a koloni határban négy hajcsár forma ember megtámadta és megállásra akarta kényszeríteni fogatát. A kocsis sejtve a veszélyt, a lovak közé csapott ostorával

és elszárgultott mellettük. Az utonállók erre három lövést engedtek utána, de a golyók nem találtak. Hogy kik voltak a tettesek nem tudni.

Kathreiner-féle Kneipp — malála kávé

csak egyféle létezik, ellenben utánzata tömérdek. Miért is óvatosság! Csak eredeti csomagot kérjünk és fogadjunk el a névvel: Kathreiner

Szinhazi cukorkák a legfinomabb minőségben s legolcsóbban Poór-cukrárszében szerzethetők be!

Színház.

Elült a vihar, jótékony szélescsend állott be a világot jelentő deszkák Napoleon-jai között. Az előre várt nagyarányú személyi változás mindössze Inke Rezső távozásává, továbbá Sziklay Jenő és Sározy Andor szerződtesésévé szűzörödött össze. Reméljük, most már zavartalanul fog a munka tovább folyni minden komolyabb megakadás nélkül.

Vasárnap a „Piros bugyellár”, hétfőn pedig „Luxemburg grófja” ment.

Kedden Luis Napoleon Parker nagyhatású színműve „A biboros” került színtre telt ház előtt Nyitran másodszer. A telt ház minden esetre arról volna hivatva tenni tanúságot, hogy közönségünk nem nélkülözi az izlést, hogy a színházban valódi műveltség után vágyik és hogy nem csupán a pikantéria az, ami a színházban nagyobb színtet képes összegyűjteni. A tények azonban mást mondanak a figyelmes szemlélőnek. Igen, megtelik a színház, mert hisz egy-nemely darabot ismerni, illetőleg végignézni, ez a bon ton-hoz tartozik. Ez azonban nem kötelezi az embert arra, hogy a darabot figyelemmel hallgassa is végig. E helyett a színház átalakul társalgóvá. Mindenki tud valamit mondani szomszédjának a divatról, az időről, vagy esetleg az új színészeiről Sziklay Jenőről, ki „A biboros”-ban tényleg egészen ügyesen mozog. Azonban előadás közben róla, vagy esetleg másról beszélni, nem tartozik feltétlenül a bon ton hoz. Nem is beszélve arról, hogy az ily felhalk diskurzus a nézőtérben mennyire zavarja és bosszantja azokat, kik a darab kedvéért jöttek színházba. Mert valószínűleg ilyenek is akadnak. Belátjuk, hogy nem könnyű arra figyelni ami minket nem érdekel, de hát elvégre akit operett viceken kívül egyéb nem izgat, az ne hallgassa meg „A biboros”-t. Ezt figyelve és gondolkodó elmélyedéssel lehet csak hallgatni. Természetes, hogy ezt mindenkitől megkivanni alig lehetséges, ellenben annyi önfegyelmet, amennyi ahhoz szükséges, hogy mást hangulataiban meg ne zavarjunk — ennyi önfegyelmet a színházban bárkitől joggal elvárhatunk.

A címszerepben Fodor excellált. Ő vitte a darabot. A lángész összes szellemi tulajdonainak festésére palettájának legmarkánsabb színeit alkalmazta, a finom műzítés igényeit is kielégítő árnyalásokkal. Mesterien tudott gögös és alázatos, nagyészű és igénytelen, sziklajellemű és csel-fogásra kész alakot bemutatni egy személyben. Mondják, hogy Fodornak „A biboros” a legkiválóbb szerepe. Lehet, bár mi a „Bálványok bolond”-jában is egy olyan alakítására emlékezünk, amely mindenképp megállja helyét „A biboros” mellett.

Szerdán a „Színészvér”, ez a gerinctelen és mesétlen meséjű operett ment. Eysler-nek muzsikája, ez a teliver bécsi zene, hiába, bármily kedves és melodikus is, sehogys tudta velünk feledtetni, hogy ez a libretto melyhez hozzá van fűelve mily bántóan együgyű. No de nem baj, így is elmúlt szerencsésen. Néhány igen csinos énekszámot adott le Kállay szépen, kellemesen, izléssel. Sőt Barics is, mintha már nem lett volna rekedt (különben ideje is már) egész szimpatikusan játszott és énekelt.

Csütörtökön aztán elsült már a nagy ágyú is. Színtre került végre a hetek óta hirdetett „Sárga lilium”, Biro Lajosnak a „Magyar színház”-ban nagy port vert új színműve.

A „Sárga lilium” egy 19 éves kisleány, aki most került ki a zárdából az életbe s kinek orvos bátyján kívül semmi támasza sincs a világon. Egy elkényeztetett s a végtelenségig léha főherceg hadnaggyal hozza őt össze a véletlen, ki szemet vet rá s kinek főként azért imponál, mert a leányra szem rangjával, sem mérhetetlen vagyonával hathatósabb befolyást gyakorolni nem képes. A főherceg fokozódó szenvedélyében a legválogatottabb módon ioarkodik a leány közelébe férközni, bátyja azonban a legenergikussabban utasít vissza minden tolokodást sőt egy alkalommal, midőn a főherceg a leányt álnok módon éjnek idején saját lakásán megtámadja, az orvos revolverével súlyos sebet ejt a karddal hadonászó főhercegen. Az orvosnak az esetből kifolyólag életbevágó kellemetlenségei támadnak. Elfogják, állásától felfüggesztik, sőt tébolydába is akarják zárni, hacsak a főherceg ledérségét enyhítő illetőleg kedvezően magyarázó nyilatkozatot alá nem írja. Hiába tiltakozik az orvos eme újabb galád-ság ellen, a katonai és polgári hatóság a főherceg pártját fogja, minden ellene esküszik, leghűbb barátai egyenként elhagyják, kartársai a hatalom nyomása alatt beszámíthatatlanságot állapítanak meg nála, sőt végül még nővére is — beleszeret a főhercegbe. Az orvos a sorsnak eme kegyetlen tortúrája alatt végkép megtörik és aláírja a nyilatkozatot, nővére pedig szeretőjévé lesz a főhercegnek.

A „Sárga lilium” egy csomó színi alakot foglalkoztat. Azok között egyedül az orvos az, akiben egészséges karakter lakozik. A többi az mind vagy fanatikus, vagy eszelős, degenerált, vagy pedig gazember. Ennyi gaszágot összehordva kevés darabban talál az ember, mint a „Sárga lilium”-ban. Az élet eme szélsőségeinek összehalmozásában Biro Lajos annyi irói leleményességnek adja tanujelét, amely magában véve is tiszteletet parancsol a szerző zsenijével szemben. Más kérdés aztán, hogy vajjon szükségünk van-e bármiféle szempontból ilyen irányú drámai művekre? Erre nézve valóban a legalaposabb megfontolás után sem mernénk határozott igennel felelni. Mert igaz ugyan, hogy megállapodott jellemű érett és gondolkodni szerető emberre nézve a bünöknek ily drasztikus illusztrálása alig lehet romboló hatású, sőt inkább kiábrándító és undort gerjesztő mindazzal szemben, ami aljas és jellemtelen. A színházi közönség azonban korántsem toborzódik össze az ily kiváltságosakból. Gyöngébb judiciumú embert pedig lehetetlen, hogy meg ne tántorítson az, ha a bűnt, a gonoszságot az egész vonalon győzedelmeskedni látja. Elhisszük, hogy erre az élet is számtalan esetben nyújt megdöbbentő példákat, ezek azonban olyanok, melyeket elkerülni sokszor lehetetlen. Mi szükség van már most arra, hogy a művészet az élet korrupcióját ily módon betetőzze és gyarapítsa azt, amit az életből kiküszöbölni mindenkinek szent kötelessége volna. Ha az élet gaszáival szemben sokszor tehetetlen is az igazság, a művészetnek még sem szabad annak a szolgálatába szegődnie, hogy a bűnt — melyből úgy is látunk eleget — egyszerűen és közönségesen csak illusztrálja. Ez még nem megoldás. A bűn magában véve senkit sem elégíthet ki. Igazságérzetünk minden bűn után elégtételt követel s ez teljesen hiányzik Biro Lajos darabjából.

És ezért nem merjük bárkinek ajánlani a „Sárga lilium”-ot. Veszedelmes egy portéka. Sokan nem értik meg és még többen félremagyarázzák. A kétélű fegyver pedig csak az avatottak kezében nem veszélyes.

A főherceg szerepét Fodor, az orvosét Szabó, nővéreét pedig Hervay Erzsébet játszotta minden igényt kielégítő módon. Nagyon temperamentumos és átgondolt alakítású láttunk Sziklay Jenőtől is egy főhadnaggy szerepében. A többi szereplő is mindent elkövetett, hogy a vezérek alkotta kezetet a lehetőségig kifogástalanul töltsék be, ami különben ez este igen jól sikerült is.

1514/1910. vhtó szám.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai kir. járásbírósnak 1910. évi V. II. 406-407. számú végzése következtében, ügyvéd által képviselt, Stiaszni és Tausig cég és társa prágai lakos javára, 610 kor. sig. cég és jár. erejéig 1910. évi december hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1735 koronára becsült követés felülfoglalt és 1735 koronára becsült követés ingóságok u. m.: festék félék, kátrányos papiros és egyéb ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nyitrai kir. bíróság 1910-ik évi V. 406. számú végzése folytán 610 kor. 64 fill. tőkekövetelés ennek 1910. évi július hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 98 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, **Nyitrán**, először Városház-tér 5. (öt) és másodsorban Tóh Vilmos-utca 7. szám alatt leendő megtartására **1911. évi január hó 31-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezen-vel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nyitrán, 1911. évi január hó 16-ik napján.

Vályi Lajos

kir. jbir. végrehajtó.

27. 1-1

Zoárd-utca 4-ik számú ház eladó!

Felvilágosítás ott a házban kapható. ::

30. 1-2

Nyitrai Iparbank mint rész.-társ.

Meghívó.

Van szerencsénk a „Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság” t. részvényeseit a **f. évi február hó 5-én** délelőtt 10¹/₂ órakor az intézet helyiségében tartandó

XXVIII. rendes közgyűlésre

azon értesítéssel tisztelettel meghívni, miszerint az üzleti jelentés és zárszámadás, a jogosultak által, a bank helyiségében, az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság-nak a mérleg előterjesztésével kapcsolatos évi jelentése és a tiszta nyereség hovatfordítása iránti határozat hozatala.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
3. Szavazatszedő és jegyzőkönyv hitelesítő bizottság megválasztása.
4. Négy igazgatósági tagnak megválasztása 3 évre.
5. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása egy évre.

Nyitrán, 1911. évi jan. hó 20-án.

Az igazgatóság.

(18. 2-2)

Kivonat az alapszabályokból.

16. §. A szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző 3 nappal az intézet pénztáránál elismervény mellett letétessenek, az elismervény jogosít a közgyűlésen való megjelenésre.

Egy részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít, 20 szavazatnál se ki sem gyakorolhat többet.

Nyitrai Iparbank zárszáma-dása az 1910. üzletévről.

Mérleg-számla.

VAGYON		Kor.
Pénztár:		
Készpénzben	55,879.69	
Oszt. Magyar Bank giró szám-láján	48,236.16	
Postatakarék cheque számláján	23,793.67	127,909.52
Váltók:		
1401 drb tárcsa váltó	1,497,325.12	
46 drb nyilthitelű váltó	217,330.—	1,714,655.12
Jelzálogkölesönök		1,160,424.—
Előleg értékpapirokra		81,402.96
Előleg kézi zálogra		6,549.—
Értékpapírok	39,337.65	
függő kamatai 1910. dec. 31-ig	91.90	39,429.55
Nyugdíjalap értékpapirjai		7,454.60
Pénzmenek		1,324.94
Ingatlanok		52,000.—
Adósok folyószámlán:		
Követelés pénzüzeteknél	4,778.40	
Követelés egyéb vállalatoknál	141,200.—	
Követelés értékpapir fedezettel	36,338.87	
Követelés átmeneti tételek	12,679.45	194,996.72
Hátrálékos kamatok		10,004.65
Leltár		2,500.—
Óvadékok és letétek		434,100.—
		3,832,751.06
TEHER		
Részvénytőke	300,000.—	
Tartaléktőke	200,000.—	
Nyugdíjalap	7,943.54	507,943.54
Takarékbetétek	2,572,518.73	
Visszszámított váltók	192,360.28	
Hitelezők folyó számlán	40,216.52	2,805,095.53
Fel nem vett osztalékok		221.—
Kamatadó		4,285.53
Zálog- és előleg felesleg		309.76
Előre fizetett kamatok		28,749.38
Óvadékok és letétek		434,100.—
Nyereség		52,046.32
		3,832,751.06

Veszt- és nyer-számla.

TARTOZIK	
Kamatok:	
betétek után	78,851.40
folyószámlai betétek után	7,271.98
viasszszámított után	22,194.79
	108,318.17
Adók és illetékek:	
intézeti	8,652.07
ingatlan után	1,074.64
betétkamat után	8,612.34
	18,339.05
Költségek:	
tiszti fizetések, jelenléti bárcák, ügyészi kiadások, házbér	21,230.27
irodai szükséglet, hirdetések, postadíjak, bélyegek, fűtés	3,717.08
	24,947.35
Leírások évközben	
	268.68
Nyereség	52,046.32
	203,919.57

KÖVETEL

Át hozat 1909-ről (adómentes)	3,586.31
Kamatok:	
kölesönök után	182,617.33
értékpapírok után (adómentes)	6,146.13
	189,063.46
Nyereség értékpapiroknál és pénzmeneknél	3,882.81
Illetékek és díjak:	
biztosítási és egyéb jutalékok, részvény-átírások	2,040.66
Értékpapir árfolyam különbözet	2,019.14
Ingatlan jövedelem (adómentes)	3,327.19
	203,919.57

(26. 1-1)

Az igazgatóság részéről:

Juhász Sándor
vezérigazgató.

A pénztár részéről:

Wutzay Miklós
pénztáros.

Jelen mérleg- és veszti-nyer számlát az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítva, azokkal teljesen meggyezőnek és helyesnek találtuk.
Nyitrán, 1911. január hó 19-én.

A felügyelő-bizottság részéről:

Huszár István
f. b. tag.

Dr. Biringer Ferenc
f. b. tag.

A könyvelőség részéről:

Fischhof Gyula
f. b. tag.

Felsner Manó
f. b. tag.

Kertész :: ::

szerény igényekkel, józan életű, egészséges, szorgalmas, harminc évesnél nem idősebb, ki a konyhakertészetben kívül a gyümölcs-fák kezelése s a virág- és diszkertészethez is ért :: azonnal elfoglalható lakás és évi fizetésre kerestetik. Bővebbet Lehenyusztá.

25 1-2

Nyitrai Hitelbank.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **folyó évi február hó 5-én délelőtt 11 órakor** intézeti székházunkban tartandó

XXXVIII.

rendes közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovatfordítása iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Az igazgatóságnak a részvénytőke fel-emelése iránti indítványa és ennek folyamán-nyakép a társasági alapszabályok 6. és 7. §-ainak módosítása.
7. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt 1910. évre vonatkozó mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehetők.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény be-
lépti jegyül szolgál.

Nyitrán, 1911. évi január hó 19-én.

19. 2-3.

Az igazgatóság.

PÉTERFALVAI PAPIRGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Fiatal szobainas

havi 30-36 kor. fizetés-sel, jó bizonyítványokkal felvétetik. :: Ajánlatok **Back Bernát Nyitra,** Árpád gözmalom címre xxxx küldendők. xxxx

29 1-1

HIRDETÉSEK

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papirkereskedésében, ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Nyitrai kereskedelmi és hitelintézet.

MEGHIVÓ.

A t. c. részvényesek a f. évi február hó 12-én d. e. 10 órákor az intézet helyiségében megtartandó

XXXVIII. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az 1910. üzletévről.
2. A zárszámadás előterjesztése és erre vonatkozólag a felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztásának és kifizetésének elhatározása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgató tanács kiegészítése.
6. 1 felügyelő-bizottsági póttag megválasztása.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg és jelentés a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében a részvényesek által átvehetők.

Nyitrán, 1911. január 28-án.

23. 1-1.

Az igazgatóság.

Alapszabályok 26. szakasza: Minden részvényes, kinek részvénye két hóval a közgyűlés előtt a részvénykönyvben saját nevére volt írva, minden részvény után egy szavazattal bír, mindazáltal azon megszorítással, hogy saját nevében és mint meghatalmazott is mindkét címen együttvéve 10 szavazattal bír. Azon részvény, mely után szavazat gyakorolhatni kívánatik, legkésőbb a közgyűlés előtti napon a még le nem járt szelvényekkel együtt az intézetnél térítvényre, melyen a név, a részvényesek és szavazatok száma igazolhatik, letéteményezendő.

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

**továbbá: reverendákat,
cimádákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat**

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

9. 8-52.

ÉPÍTKEZÉSI É ANYAGOK!!

ugymint: vasgerendák, tégl- és habarcs-felvonók, állványkapcsok, falkötővasak, valamint szerszámok és szerszámgépek, vascsövek, viz-tartányok, szivattyuk, transzmissziók, emelőgépek, távirtdrótok, kerítés-drótok ujs használt állapotban legolcsóbban kaphatók

**DAVIDOVICS JAKAB ÉS TSA
BUDAPEST VI., VÁCI-ÚT II.
(A NICHOLSON-GYÁR MELLETT.)**

:: Veszünk mindenféle gyárberendezéseket és ócskavashulladékokat. 28. 1-10

Felvidéki Parcellázó és Gazdasági Bank Részv.-társ. Nyitrán.

Mérleg-számla 1910. dec. hó 31-én.

VAGYON	Kor. fill.
Gőzekék, műhely, raktár és fogat	577733.01
Erzsébet-úti 17. sz. ház	46334.16
Eladatlan ingatlanok	281642.32
Bekebel. kötv. és különf. adósk fedezettel	304780.61
Váltók	124908.81
Pénzkészlet	20696.38
Felszerelés	2598.76
Alapítási költség	1826.20
Lipótvári iparvágány	58011.14
Lipótvári kavicsbánya	61697.99
Vágújhelyi beruházások:	
iparvágány	184789.03
földbirtok	39331.13
mészégető kemence	49178.35
munkáslak	5035.80
Fogatok és leltár Vágújhelyt	7339.33
	1765903.02

TEHER	
Részvénytőke	500000.—
Tartalékalapok:	
rendes tartalék	22400.—
az 1875: XXIV. t.-c. 4. §-ának 6. pontja értelmében alakított adómentes tartalék értékesítkedésre	120059.61 142459.61
Elfogadványok és forgatmányok	698485.99
Vétélár hátralék és egyéb hitelező	293494.45
Átmenő tételek	4823.46
Tiszta nyereség	126639.51
	1765903.02

Nyereség- és veszteség-számla 1910. december 31-én.

VESZTESÉG	Kor. fill.
Általános költség:	
házbéregyenérték, irodai és utiköltség, hirdetési díjak	15588.46
Kamatok	23987.51
Adó	3798.85
Tiszta nyereség	126639.51
	170014.33

NYERESÉG	
birtokparcellázásokból, bérszántásokból, lipótvári kavicsbányából, vágújhelyi kőbányából és vágújhelyi mészégetésből	157205.47
ingatlanok jövedelméből	12808.86
	170014.33

Nyereség- és veszteség-számla a nyereség felosztása iránti javaslataink elfogadása után.

VAGYON	Kor. fill.
Gőzekék, műhely, raktár és fogat	577733.01
Erzsébet-úti 17. sz. ház	46334.16
Eladatlan ingatlanok	281642.32
Bekebel. kötv. és különf. adósk fedezettel	304780.61
Váltók	124908.81
Pénztár	20696.38
Felszerelés	2598.76
Alapítási költség	1826.20
leírás	913.10
Lipótvári iparvágány	58011.14
Lipótvári kavicsbánya	61697.99
Vágújhelyi beruházások:	
iparvágány	184789.03
földbirtok	39331.13
mészégető kemence	49178.35
munkáslak	5035.80
Fogatok és leltár Vágújhelyt	7339.33
	1764989.92

TEHER	
Részvénytőke	500000.—
Tartalékalapok:	
rendes tartalék	37400.—
az 1875: XXIV. t.-c. 4. §-ának 6. pontja értelmében alakított adómentes tartalék értékesítkedésre	166384.93 203784.93
Elfogadványok és forgatmányok	698485.99
Vétélár hátralék és egyéb hitelező	293494.45
Átmenő tételek	4823.46
80/0-os osztalékra	4000.—
Az intéző bizottság fizetést pótló díjazására és az igazgatóság jutalmára	22101.09
A felügyelő bizottság díjazására	900.—
Jótevény célokra	600.—
Remunerióra	800.—
	1764989.92

24. 1-1. Nyitra, 1911. évi január 12-én.

Az igazgatóság:

Fuchs Miksa s. k. Csillaghy György s. k. elnökigazgató.
Adler Bernát s. k. Löwy S. Jakab s. k.
Fuchs Kálmán s. k. Vagyon Árpád s. k.
Malesiner Armin s. k. Desző Dzsó s. k.
Dr. Kostyal Miklós s. k. Weisz Jakab s. k.

A felügyelő bizottság:

Pollák Mór s. k. elnök.
Dr. Deutsch Izidor s. k. László Sándor s. k.

Telefon szám: 146.

Színházi cukorkák és farsangi fánk mindig frissen kaphatók:

Poór-féle cukrászdában

Nyitrán, Bottyán-utca 4. :: Galgócson, Erzsébet-út 7.

Gerbaud bonbonok eredeti csomagolásban!

Saját készítésű **teasütemények** legfinomabb minőségben, úgyszintén „**Jourkeverék**” elnevezéssel dobozokban is kaphatók, ezek árai a következők: negyed kilós doboz 1 korona, fél kilós 2 kor. 10 fillér, egy kilós 3 kor. 60 fillér.

Házilag készült befőttek, cukrozott gyümölcsök. Naponta friss készítésű vajas és dessert sütemények, friss Gerbaud. Ugyanott Gerbaud-, Lindt- és Gala Peter-féle csokoládék, desszertek és mindenféle cukor különlegességek nagy választékban s ami a fő, igen olcsón beszerezhetők pontos kiszolgálás mellett.

Ünnepi diós, mákos kalácsok, torták mindenkor megrendelhetők és kívánatra házhoz szállíthatnak.

153. 8-52